



## Construint l'Àfrica africana

El grup migratori amb un creixement més ràpid als Estats Units podria desafiar les tenses relacions racials del país.

© The Economist

El Centre Cívic i Cultural d'Eritrea a Washington es troba en un edifici modest prop del centre de convencions de la ciutat. Malgrat el nom, no és tant un centre com un bar i restaurant on els taxistes, estudiants i pensionistes eritreus enraonen sobre política i mengen estofats de xai servits amb l'esponjós pa *injera*. Al tauler d'anuncis hi ha ofertes d'una companyia de transports, d'un advocat expert en immigració i d'una empresa de taxistes que busca conductors. Del sostre pengen banderes eritrees i a les parets hi ha objectes del país lligats amb cordills.

Amb prop de 170.000 residents africans, Washington i els barris que l'envolten tenen, proporcionalment, una població més gran de persones nascudes a l'Àfrica que cap altra gran ciutat dels Estats Units. Les xifres encara són petites: fins i tot a Washington, els africans representen només el 14% de tots els immigrants i el 3% del total de la pobla-

ció. Però són un dels grups que creix més de pressa. Entre el 2000 i el 2013 –últim any de què es tenen dades– el nombre de subsaharians s'ha més que doblat als Estats Units, de 690.000 a 1,5 milions. Des del 1980 s'ha multiplicat per deu. Aquest fet revela els èxits de les inhabituals polítiques nord-americanes d'immigració legal. Amb el temps, el nombre creixent d'aquest grup pot contribuir a canviar el que vol dir ser "afroamericà".

L'emigració lliure d'africans (a diferència del tràfic d'esclaus) ha existit d'ençà del segle XIX, quan els vaixells baleners de Nova Anglaterra recollien tripulants de les illes de Cap Verd. Encara avui els habitants de Cap Verd són els nous africans més habituals a Boston i Providence. Des dels anys vuitanta, però, se n'hi han afegit molts més. A la ciutat de Washington, els etiòps i els eritreus són els més nombrosos. A Nova York, ho són els egipcis i els ghanesos. A la rodalia de Houston hi ha molts nigerians. I a Minneapolis hi ha una comunitat somali considerable.

Hi ha relativament pocs africans que siguin immigrants il·legals (els qui ho són gairebé tots han excedit el temps que els permet el visat). En canvi, s'han beneficiat sobretot de la llei Refugee Act de 1980, que va permetre que entressin més refugiats als Estats Units, i de la llei Immigration Act de 1990, que va crear visats especials per a la diversitat, emesos per sorteig, per a persones de països poc representats. Segons les anàlisis del Pew Research Centre, el 28% dels immigrants africans legals que va arribar entre el 2000 i el 2013 ho van fer en qualitat de refugiats; el 19%, gràcies a visats per a la diversitat. Amb relació a tots els immigrants legals, les xifres corresponents eren un 13% i un 4%.

A mesura que els nous africans s'han arrelat al país, n'han inspirat d'altres. Bahda Gide, treballador social jubilat nascut a Eritrea, va arribar als Estats Units als anys setanta. Ara els immigrants eritreus tornen al seu país per visitar gent, diu Gide, i impressionen els seus amics i parents amb roba elegant i la cartera plena. Una

comunitat establerta ajuda les persones sense recursos a fer-se un lloc en un país estranger car: "Tradicionalment, no pots ignorar un teu país en un país estranger", diu Gide. El sistema nord-americà de reunificació familiar, relativament generós, que permet als ciutadans i als immigrants amb residència legal de sol·licitar el trasllat de pares i germans als Estats Units, contribueix a mantenir el ritme d'arribades.

Els immigrants africans són diferents dels negres nascuts als Estats Units. Certament, en la majoria d'indicadors, no tenen res més en comú a banda del color de pell. Amb l'excepció d'alguns refugiats, que sovint són recol·locats en zones d'habitatge barat, viuen normalment en barris residencials més que no pas al centre de les ciutats. A Washington, els etiòps i els eritreus s'agrupen a Silver Spring, una part de Maryland que toca amb el districte de Columbia. Són més vells: la mitjana d'edat dels negres nascuts a l'Àfrica que viuen als Estats Units és de 37 anys, mentre que pel que fa als negres nascuts als Estats Units és 29. I és molt més probable que estiguin casats: ho està el 52%, mentre que només un 28%, en el cas dels negres nascuts als Estats Units.

També solen tenir una millor formació, segons dades del Pew Research Centre. El 2013, un 35% tenia un grau universitari o formació més avançada, davant d'un 30% de tots els nord-americans i tan sols un 19% dels negres nascuts als Estats Units (vegeu el quadre). Però malgrat aquestes qualificacions, guanyen una mica menys que la majoria de nord-americans. El 2013, els ingressos mitjans d'una llar de negres africans eren 43.000 dòlars. Això està una mica per sobre dels 33.500 dòlars que guanyen els negres nord-americans, però és més baix que les quantitats que guanyen altres grups d'immigrants i els nord-americans blancs. A Washington, els homes etiòps i eritreus treballen, en un percentatge desproporcionat, com a taxistes o als molts restaurants de l'Àfrica oriental que hi ha a la ciutat.


Això no obstant, amb el temps, van

trobant el seu lloc. Segons un estudi de Randy Capps, del *think tank* Migration Policy Institute, el 2009 els immigrants africans més establerts tenien molta menys probabilitat de treballar en feines no qualificades que els acabats d'arribar. Això fa pensar que els emigrants qualificats triomfen al món, diu Capps, que creu que els africans que s'estableixen en barris relativament benestants poden patir discriminació, però que se n'acaben sortint igualment, perquè la formació i la motivació els permeten de progressar fins a la classe mitjana.

Què significa això per als Estats Units en conjunt? Els africans només són un grup dels immigrants negres que hi ha als Estats Units; si hi sumem els caribenys i

alguns llatinoamericans el total de persones que s'identifiquen com a negres i que són nascuts fora dels Estats Units arriba a 3,8 milions. Una possibilitat és que el seu creixement pot ajudar a suavitzar la divisió racial històrica de la població dels Estats Units entre aquells els descendents dels quals van viatjar lliurement i aquells que són fills d'esclaus. Mentrestant, pot ser que la definició del terme afroamericà ja estigui canviant. D'aquí a unes setmanes, Barack Obama farà la seva primera visita, com a president, a Kènia, el país natal del seu pare. Tot i així, els nord-americans el consideren tant africà com nord-americà. •

Traducció d'Arnau Figueras



**Trencatenebres**  
Juli Alandes

34 Premi Octubre 2014

**Trencatenebres**  
PREMI OCTUBRE ANDRÒMINA DE NARRATIVA

NOVETATS 3i4  
Edicions Tres i Quatre / València

Pots seguir-nos a  
Facebook i Twitter

Visita la nostra botiga virtual  
en [www.tresiquatre.com](http://www.tresiquatre.com)